

Ο Ν Ο Υ Μ Α Σ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ -
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ένας λαός κινδυνεύει ήνα
δειξή πώς δε φοβάται την
αλήθεια — ΨΥΧΑΡΗΣ.

Κάθε γλώσσα έχει τους φν-
οικούς της κανόνες.

ΒΗΛΑΡΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Ζ'

ΑΘΗΝΑ, ΚΕΡΙΑΚΗ 4 ΤΟΥ ΟΧΤΩΒΡΗ 1909

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΖΗΝΩΝΗ ΑΡΙΘ. 2

ΑΡΙΘΜΟΣ 360

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΚΡΟΠΟΛΙΤΗΣ. *Rathnes du rve et de la mort.*
Γ. ΒΑΒΥΘΕΡΟΥΛΑΚΗΣ. Το πνευματικό Γουδί.
ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ. Φυλλάδες του Γερο-
δύμου (συνέχεια).
ΙΔΑΣ. Σαμοθράκη (συνέχεια).
Θ. ΚΑΤΡΑΠΑΝΗΣ. Ο ξένος.
ΠΑΥΛΟΣ ΠΙΡΒΑΝΑΣ. «Παλιό Σκοπίο».
ΔΥΔΟΣ ΠΟΔΑΒΡΟΣ. Η άμεσώτερη ανάγκη.
Γ. ΣΚΛΗΡΟΣ. Το ζήτημα της Ανατολής.
ΠΕΤΡΟΣ ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ. Σπασμένες ψυχές (συνέ-
χεια).
ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ — Ο,ΤΙ ΘΕΛΑΤΕ — Η ΚΟΙΝΗ
ΓΝΩΜΗ — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

Η ΑΜΕΣΩΤΕΡΗ ΑΝΑΓΚΗ

Βλέπω στον τύπο ελο και πλαταίνει το
πρόγραμμα της επανάστασης θέλοντας να πε-
ριλάβη αναμόρφωση δικαιοσύνης κι άλλα πολ-
λά, βλέπω δημιουργίες κομμμάτων ριζοσπαστι-
κών και δεν ξέρω τί ακόμη. Χωρίς να εξε-
τάσω κατά πόσο είν' ειλικρινές αυτές όλες οι
προσπάθειες από διάφορες μεριές, θέλω να πώ
δυο λόγια μόνο απ' άφορμή εκείνο που τονί-
ζει ο «Νουμάς» άπαντα δυο τρεις φορές,
πώς πρώτ' ανθρώπους και κατόπι στρατιώτες.

Η δική μου ιδέα είναι τώρα δά να φέρσουμε
γι' άργότερα τα μεγάλα μας ζητήματα, όπως
είν' η αναμόρφωση του Σκοπείου, ή Δικαιοσύνη
που να έλλξη τόνομα και γενικά ή προκοπή
κάθε κλαδιού της Έθνικής ζωής, το καλύτε-
ρομα της θέσης του έργατή και τα τέτια κι
έλοι να περιστομώμε για την ώρα σ' ένα ζή-
τημα και μοναχό, να επιμείνουμε σ' αυτό που
τόνισε απ' όλα περισσότερο και των αξιωμα-
τικών το υπόμνημα, στο δημιουργήμα στρα-
τού όσο μπορεί να γίνη συντομώτερα.

Δε λέω να μη λέμε τίποτα και να μη γρά-
φουμε και να μην εργαζούμαστε για άλλα
που άνάφερα. Δεω να μην τα θέμε άμεσα,
άφου και δεν μπορούν να γίνουν άμεσα, και
λέω να μη χάσουμε μπρός απ' τα μάτια μας
τον ειδικό σκοπό της στρατιωτικής και λαϊκής
εξέγερσης με το να θέλουμε να τον πλατώ-
νουμε παράκαιρα ή με το να ζητούμε τα ιδανι-
κά. Άς περιμένουμε για τους μεγάλους και
τρανούς σκοπούς άλλη μεγάλη επανάσταση,
που δεν εξέσπασε ακόμη. Αδτή ή επανάσταση
στρατό γυρεύει όπως όπως κ' έχει δικιο. Να
μην το χάσουμε λοιπόν και τουτό που ζητεί
και που μπορούμε να πιτύχουμε.

Το «πρωτ' ανθρώπους και κατόπι στρατιώ-
τες» είναι και δική μου γνώμη, με είν'ό μαθη-

ματικός ο δρόμος, που ήθελε να τονε πά-
ρουμε σε ήμαλούς καιρούς. Σ' άλλουτικούς
τώρα μας ρίχνει δρόμους εξ ανάγκης ή Ζωή.
Τα μαθηματικά και ή Ζωή δεν πάνε δυστυ-
χώς τις πειότερες φορές χέρι με χέρι και κά-
ποτε πάνε κι αντίθετα ελωσδιόλου. Βέβαια θέ-
λοντας και μη ξαναζητά κανείς και ξαναβρί-
σκει το μαθηματικό το δρόμο, μα στην ανάγκη
παίρνει κείνον που είναι μπρός του.

Τώρα μας έχουν ζώσει με φωτιές το εθνικό
μας σπίτι ένα γύρο και βοερίζουνε να το πα-
τήσουν κλέφτες. Έμεις μόλις τώρα ξυπνούμε
και βλέπουμε τον κίνδυνο. Θα καθήσουμε λοι-
πόν να λουστούμε και να νιφτούμε και να χτε-
νιτούμε και να συγυρίσουμε το σπίτι και να
κοιτάξουμε τις άλλες δουλιές μας πρώτα ή
όπως όπως θα κοιτάξουμε για να γλυτώσουμε
κ' έμεις και να γλυτώση και το σπίτι ;

Τώρα που έπιασε γερή φουρτούνα, τί θα
κάνουμε, θα βρούμε σκοπίο όσο μπορούμε πιο
γερό να δέσουμε τη βάρκα μας ή θα βγούμε
στο πέλαγο να ζητάμε μεγάλα ψάρια να φα-
ρέψουμε, για νακούσουμε ύστερα το γνωστό :
Πίσκοπε του Δαμαλά, δίχως νου δίχως
μυαλά κτλ. ;

Άν περιμένουμε να φτιάξουμε πρώτ' αν-
θρώπους, σαν που τους θέμε, και κατόπι στρα-
τιώτες, άλλοίμονό μας. Πόσο γλήγορα θα τους
έχουμε τους ανθρώπους, το βλέπουμε από το
ότι ο Υπουργός της Επανάστασης άνάθεσε
στο Μιστριώτη να επεξεργαστή τα εκπαιδευτικά
νομοσχέδια. Όρίστε λοιπόν, τί θέλετε τώρα να
κάνουμε ; Να ξεχάσουμε όλα τα πάντα και
ναρχίσουμε τον καυγά με το Μιστριώτη ; Δε
μου φαίνεται πως θα κάνουμε φρόνιμα, εξόν
πιά αν έχουμε σκοπό να ξεκάνουμε το Ρω-
μαίικο, να πάη καλιά του.

Το ξαναλέω πως δεν έννοω να πάφουμε
τον άγώνα για να φτιάξουμε ανθρώπους ή για
να προκόψουμε στο κάθε τι. Μάλιστα λέω συν-
τονώτερα ναγωνιζούμαστε. Να βλέπουμε όμως
κάπως μακρυνό το τέλος του άγών' αυτού και
να μη λησμονούμε ότι, προτού μπορέσουν να
γίνουν άλλα που θέμε, πρώτ' απ' όλα και
πολύ σύντομα μας χρειάζεται στρατός, και άς
μην είναι τέλειος, από ιδανικούς στρατιώτες.
Κ' οι γειτονές μας δεν πιστεύω να έχουνε καλύ-
τερους ανθρώπους και καλύτερα σχολεία ή δι-
καισύνη, και λοιπά, κι όμως μας κάνουν όπως
θέλουν.

Το συμπέρασμά μου : Να επιμείνουμε να
επιτύχη ο καθ' αυτό σκοπός της επανάστα-
σης. Να γίνη σύντομα στρατός, και για να
γίνη στρατός, να γίνουν οικονομίες. Άς πιτύ-

χουμε το ένα τουτό, το μικρό, και κατόπι
τάλλα τα μεγαλύτερα.

Ο Μάνος απ' την Κρήτη έδωσε την κα-
λύτερη και λακωνικώτερη γνώμη : «Κλείστε
ένα χρόνο τα δικαστήρια και τα σχολεία και
φτιάξτε στρατό». Είναι ή άμεσώτερη ανάγκη.
Μονάχα που πρέπει, όπως είπαμε άλλοι, να
βρούμε και συμμάχους σύγχρονα.

27. 9. 909.

ΔΥΔΟΣ ΠΟΔΑΒΡΟΣ

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

«Audiatur et altera pars»

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το ανατολικό ζήτημα κατάντησε και πάλι το
φλέγον ζήτημα της ήμέρας, και θα μείνη τέτοιο
έσασε τη λύση του, από την όποιαν εξαρτάται ή
τύχη, δηλ. ή πρόοδο και ανάπτυξη των λαών της
Ανατολής. Όσο και αν είναι πιθανό εξωτερικές αι-
τίες και δυνάμεις άπρόβλεπτες να επηρεάσουν τον
κανονισμό του ζητήματος, κυρίως όμως ή πορεία
του εξαρτάται από την πολιτική ταχτική, την όποια
θ' ακολουθήσουν οι κύριοι παράγοντες του ζητήμα-
τος, που είναι οι άμέσως ένδιαφερόμενοι λαοί της
Ανατολής, οι πιο πολύ πιεζόμενοι από τη σημερινή
κατάσταση των πραγμάτων. Άλλ' άκριβώς αυτή ή
ταχτική είναι ο κόμπος του ζητήματος. Γιατί για να
χαραχτή ή ταχτική ένός ζητήματος, απαιτείται
πρώτα να γνωριστή και να εκτιμηθ ή πραγματική
θέση του, που πάλι μπορεί να γίνη μονάχα άφου
πρώτα εξεταστή και μελετηθ ή γέννηση και υπό-
στασή του. Γιατί μονάχα με την άνάλυση κάθε
έσασε σήμερα όψης ένός ζητήματος μπορεί να γνω-
ριστή ή τωρινή του θέση, και μονάχα στο γνωρι-
σμό της πραγματικότητας μπορεί να μās δοθ ή
φάση της κατοπινής εξέλιξής του, και άπάνω σ'
αυτή να βασιστή μια λογική ταχτική.

Με τη γεννητική αυτή μέθοδο θα προσπαθή-
σουμε να εξετάσουμε κ' έμεις όσο μπορούμε συντο-
μώτερα και το ζήτημα της Ανατολής, πρώτα εξε-
τάζοντας τη γέννηση και εξέλιξή του έσασε ση-
μερα, και ύστερα όρίζοντας τη σημερινή πραγμα-
τική του θέση και προσπαθώντας από τα έσασε
τώρα δομένα να φανταστούμε την κατοπινή εξέλιξή
του και να ύποδείξουμε την ταχτική, που πρέπει,
κατά τη γνώμη μας, ν' ακολουθήσουνε οι λαοί της
Ανατολής, και πρώτα απ' όλους έμεις οι Έλληνες,
άπέναντι σ' αυτό το ζήτημα.